

НАЦРТ ЗАКОНА О СИСТЕМУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и садржина закона

Члан 1.

Овим законом уређује се систем плата запослених у јавном сектору.

Јавни сектор, у смислу овог закона, обухвата: државне органе; органе аутономне покрајине, органе јединица локалне самоуправе; друге органе и организације које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе осим јавних предузећа и привредних друштава; јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама; јавне службе које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање и организације обавезног социјалног осигурања.

Запослени у јавном сектору, у смислу овог закона, јесу:

- (1) државни службеници и намештеници у државним органима;
- (2) полицијски службеници и лица у радном односу у другим органима на које се примењују прописи о полицијским службеницима;
- (3) професионални припадници Војске Србије и лица у радном односу у другим органима на које се примењују прописи о професионалним припадницима Војске Србије;
- (4) службеници и намештеници у органима аутономне покрајине и јединици локалне самоуправе;
- (5) лица у радном односу у другим органима и организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе а на које се примењују прописи о државним службеницима, односно прописи о радним односима у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе у складу са законом;
- (6) лица у радном односу у јавним агенцијама и организацијама на које се примењују прописи о јавним агенцијама;
- (7) лица у радном односу у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање;
- (8) лица у радном односу у организацијама обавезног социјалног осигурања;
- (9) лица у радном односу у другим органима и организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, осим јавним предузећима и привредним друштвима.

Запосленима, у смислу овог закона, не сматрају лица која право на функцију у органу Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе остварују по основу избора, постављења или именовања од стране надлежног органа (у даљем тексту: функционери).

Одредбе овог закона не односе се на запослене у органима и организацијама које су основане међународним уговором и којима се плате одређују у складу са међународним уговором.

Право на плату и друга примања

Члан 2.

Запослени остварују право на плату, увећану плату, накнаду плате, накнаду трошкова и друга примања у складу са овим законом и посебним законом.

Права из става 1. овог члана уређују се и колективним уговором у складу са овим и посебним законом.

Почетак и престанак права на плату

Члан 3.

Право на плату остварује се од дана ступања на рад.

Право на плату престаје даном престанка радног односа.

Исплата плате

Члан 4.

Запослени има право на месечну плату.

Плата се исплаћује најкасније до краја текућег месеца за претходни месец, у складу са општим прописима о раду.

II. ЕЛЕМЕНТИ ПЛАТЕ

Елементи од којих се састоји плата

Члан 5.

Плата се састоји од основне плате и увећане плате.

Под платом из става 1. овог члана сматра се плата која садржи на месечном нивоу утврђене и порезе и доприносе који се плаћају из плате.

Одређивање основне плате

Члан 6.

Основна плата одређује се множењем основице за обрачун и исплату плата (у даљем тексту: основица) са коефицијентом.

Изузетно од става 1. овог члана, основна плата одређује се множењем основице са збиром коефицијента и корективног коефицијента.

Основна плата остварује се за пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

За непуно радно време право на основну плату остварује се сразмерно времену проведеном на раду.

Утврђивање основице

Члан 7.

Основица је једна и јединствена и утврђује се за сваку буџетску годину законом о буџету Републике Србије, уз претходно прибављање мишљења Социјално-економског савета Републике Србије о предлогу висине основице у поступку припреме наведеног закона.

Изузетно од става 1. овог члана, једна и јединствена основица за обрачун и исплату плата службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, утврђује се буџетом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у складу са масом средстава опредељеном за обрачун и исплату плата у оквиру буџета аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Основица из става 2. овог члана не може бити већа од основице из става 1. овог члана утврђене за одговарајућу буџетску годину.

Коефицијент

Члан 8.

Коефицијент платног разреда у који је разврстано радно место, односно звање (у даљем тексту: коефицијент радног места) изражава вредност свих захтева за обављање послова радног места који су утврђени у складу са критеријумима за вредновање послова. Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијент платног разреда запосленог (у даљем тексту: коефицијент запосленог) који ради на пословима чија је вредност утврђена коефицијентом из става 1. овог члана, изражава и квалитет и успешност обављања послова радног места као и друга знања и способности запосленог (коефицијент хоризонталног напредовања, коефицијент руковођења или други основ вредновања), у складу са посебним законом.

Рад у радном односу код послодавца (минули рад) се вреднује кроз коефицијет запосленог као допринос запосленог квалитету и успешности обављања послова радног места, тако да за 40 година рада у радном односу на одређеном радном месту мора да доведе до повећања коефицијента платног разреда у које је радно место запосленог разврстано од најмање 16%.

Висина коефицијента одређује се према платном разреду одговарајуће платне групе у које је разврстано радно место или звање, односно према платном разреду који запослени оствари по основама из става 2. овог члана.

Распон најнижег и највишег коефицијента износи 1:7,50, при чему коефицијент почетног платног разреда у вишој платној групи не може бити нижи од средње вредности коефицијената у нижој платној групи, а коефицијенти радних места у тој групи морају бити нижи најмање за један платни разред од средње вредности свих коефицијената у тој платној групи.

Коефицијенти платних група и платних разреда утврђује се актом Владе.

Корективни коефицијент

Члан 9.

Корективни коефицијент представља коефицијент који се остварује по основу сталних услова рада или других сталних околности које се јављају на пословима одговарајућег радног места а које нису узете у обзир при вредновању послова тог радног места.

Услови рада и околности под којима се остварује право на корективни коефицијент, као и висина корективног коефицијента утврђују се у складу са посебним законом.

Каталог радних места, односно звања у јавном сектору

Члан 10.

Радна места запослених у јавном сектору, односно звања у којима се обављају послови радног места, ближи садржај (шифра; назив; захтевана стручна спрема, односно образовање у складу са законом и другим прописом; знања и радно искуство потребно за обављање послова и задатака радног места, односно стицање звања у складу са законом и другим прописом и општи/типични опис послова радног места), начин њиховог организовања и начин увођења и брисања или измене елемената радних места, односно звања утврђује се актом Владе (у даљем тексту: Каталог).

Изузетно од става 1. овог члана, радна места, односно звања запослених у органима у чијем су делокругу безбедоносни и обавештајни послови утврђују се актима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места тих органа, осим ако законом није другачије одређено.

Радна места, односно звања полицијских службеника и професионалних припадника Војске Србије, као и њихов ближи садржај утврђују се актом Владе у складу са законом којим се уређује положај полицијских службеника, односно професионалних припадника Војске Србије.

Радна места у Каталогу представљају називе под којима се обављају одређени послови у јавном сектору.

Звања у Каталогу представљају звања у која су разврстана радна места у складу са законом, односно другим прописом којима се уређује радноправни статус запослених у државним органима, односно органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.

Општи, односно типичан опис послова који се обављају на радном месту или у звању из Каталога представља опис најчешћих послова, утврђених прописом, односно општим актима послодавца, који се обављају на одговарајућем радном месту или у одговарајућем звању.

У Каталогу се организују групе радних места по одговарајућим областима у јавном сектору на којима се обављају послови на којима се извршава основна делатност послодавца, односно послови којима се обезбеђује извршавање утврђених надлежности и делокруга или делатности послодавца у јавном сектору и генеричка радна места.

Генеричка радна места су радна места на којима се обављају стручни, административни и технички послови у јавном сектору, који су, по својој природи, истоврсни и који служе за подршку у извршавању послова основне делатности, односно послова из делокруга послодавца и која се појављују у свим облицима организовања послова у јавном сектору.

Платне групе и платни разреди

Члан 11.

Сва радна места, односно звања разврставају се у 12 платних група, при чему радна места, односно звања која припадају одређеној групи из Каталога могу бити разврстана у највише три платна разреда платне групе којој припадају.

Број платних разреда у свакој платној групи одредиће се тако да омогућава подједнак број хоризонталног напредовања запослених којима је такав вид напредовања утврђен у складу са посебним законом.

Разврставања радних места, односно звања у платне групе и платне разреде и критеријуми за вредновање послова

Члан 12.

Разврставање радних места, односно звања у платне групе и платне разреде врши се полазећи од критеријума за вредновање послова који се обављају на одговарајућем радном месту, односно у одговарајућем звању.

Критеријуми за вредновање послова су сложеност послова, компетентност, одговорност, аутономија у раду и пословна комуникација.

Послови исте или сличне сложености, за чије обављање се захтева иста или слична компетентност, чије обављање подразумева приближно једнак ниво одговорности и чије обављање подразумева приближно исти ниво аутономије у раду и пословне комуникације разврставају се у исти платни разред.

Критеријум за вредновање могу бити услови рада, односно околности под којима се у складу са општим описом посао обавља стално или претежним делом радног времена, као што су потојање посебно ризичног окружења на радним местима, рад у сменама, рад ноћу, рад недељом, рад на терену и други посебни услови рада.

Разврставање радних места у платне групе и платне разреде врши се у складу са методологијом о примени критеријума и мерила за разврставање радних места у јавном сектору (у даљем тексту: методологија).

Методологија из става 6. овог члана утврђује се актом Владе, уз претходно прибављено мишљење Социјално-економског савета Републике Србије.

Сложеност послова

Члан 13.

Сложеност послова је критеријум којим се изражава сложеност задатака, поступака и метода рада, потребан степен креативности и знања приликом извршавања задатака, односно доношења одлука, као и у примени и развоју нових метода рада.

Компетентност

Члан 14.

Компетентност је критеријум којим се изражава степен стеченог формалног образовања, ниво знања, вештина и способности, као и стечено радно искуство.

Одговорност

Члан 15.

Одговорност је критеријум којим се изражава ниво утицаја одлука на обављања послова и задатака и остваривања циљева организације, финансијску одговорност, као и обим ресурса организације којима се управља.

Аутономија у раду

Члан 16.

Аутономија у раду је критеријум којим се изражава степен самосталности у раду, односно мера у којој се посао врши по усмерењима, упутствима и надзором руководиоца.

Пословна комуникација

Члан 17.

Пословна комуникација је критеријум којим се изражава ниво интерних и екстерних контаката и ниво значаја резултата остварене комуникације за рад организације.

Увећана плата

Члан 18.

Запослени остварује право на увећану плату у висини утврђеној овим законом, и то за:

- 1) рад ноћу;
- 2) рад на дан празника који није радни дан;
- 3) прековремени рад;
- 4) приправност.

Запослени остварује увећану плату у складу са овим и посебним законом, и то за:

- 1) дежурство;
- 2) руковођење.

Поред увећања из ст. 1. и 2. овог члана, запослени може да оствари право и на увећану плату у складу са посебним законом, ако такво увећање оправдавају специфични услови рада или друге околности под којима се послови обављају повремено, а које нису узете у обзир при вредновању послова радног места, односно при утврђивању корективног коефицијента.

Увећана плата за оне запослене који према посебним прописима остварују основну плату према радном времену које се сматра пуним радним временом, остварује се према вредности радног сата утврђеној за пуно радно време.

Увећана плата за рад ноћу

Члан 19.

Запослени има право на увећану плату за рад од 22 сата до 6 сати наредног дана (рад ноћу), осим ако рад ноћу није вреднован у коефицијенту посла који запослени обавља.

Увећана плата за сваки сат рада ноћу износи 26% вредности радног сата основне плате запосленог.

Увећана плата за рад на дан празника који није радни дан

Члан 20.

Запослени има право на у плату за рад на дан празника који није радни дан.

Увећана плата за сваки сат рада на дан празника који није радни дан износи 110% вредности радног сата основне плате запосленог.

Увећана плата за прековремени рад

Члан 21.

Запослени за сваки сат који по налогу претпостављеног ради дуже од пуног радног времена (прековремени рад) има право на увећану плату у износу вредности радног сата основне плате запосленог увећаног за 26%.

Изузетно од става 1. овог члана, на захтев запосленог и уз сагласност послодавца ако дозвољава организација рада, часови прековременог рада могу месечно да се прерачунају у слободне сате тако што за сваки сат прековременог рада запослени има право на сат и по слободно.

Рад дужи од пуног радног времена месечно прерачунат у слободне сате, запослени мора да искористи у току наредна три месеца.

Запослени који не искористи слободне сате због престанка радног односа или из других оправданих разлога, исплатиће се увећана плата из става 1. овог члана.

Увећана плата за приправност

Члан 22.

Запослени који у складу са законом, ван радног времена мора да буде доступан (у приправности) да се одазове да обавља послове ако се укаже таква потреба, при чему се запослени не налази на месту где се такви послови обављају, има право на увећану плату за приправност.

Увећана плата за сваки сат приправности износи 10% вредности радног сата основне плате запосленог.

План приправности доноси послодавац у складу са потребама организације рада.

Запосленом који је за време приправности позван да изврши посао, време ефективног рада по позиву рачуна се као прековремени рад.

Увећана плата за дежурство

Члан 23.

Запослени који у складу са законом обавља послове свог радног места за време дежурства има право на увећану плату у складу са посебним законом.

Увећана плата за руковођење

Члан 24.

Запослени има право на увећану плату за руковођење у складу са посебним законом, ако руковођење није изражено кроз коефицијент који оствари запослену у складу са чланом 8. став 2. овог закона.

Међусобни однос основа за увећање плате

Члан 25.

Ако су се истовремено стекли услови по више основа за увећање плате из члана 18. ст 1. и 2. овог закона, проценат увећања не може бити нижи од збира процената по

сваком од основа за увећање, осим увећања на прековремени рад који искључује увећање за дежурство.

Међусобни однос основа за увећање плате из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона и основа за увећање плате који буду утврђени у складу са чланом 18. ставом 3. овог закона, уређују се посебним законом.

Ограничење права на увећање плате

Члан 26.

Запослени на руководећим радним местима из Каталога и радним местима чији опис утврђен у Каталогу укључује одговорност везану за руковођење органом, организацијом или другим организационим обликом у јавном сектору, за време проведено на раду на пословима руководећег радног места као и државни службеници на положају, односно службеници на положају немају право на увећање плате из чл. 19-24. овог закона.

III. ПРАВО НА НАКНАДУ ПЛАТЕ, НАКНАДУ ТРОШКОВА И ДРУГА ПРИМАЊА

Накнада плате

Члан 27.

Запослени има право на накнаду плате у висини основне плате за време одсуствовања са рада на дан празника који је нарадан дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа, осим ако се одазива на позив државног органа у својству вештака или другог лица које учествује поступку за чије учешће у поступку прима накнаду по посебном пропису.

Послодавац има право на рефундирање исплаћене накнаде плате из става 1. овог члана у случају одсуствовања запосленог са рада због војне вежбе или одазивања на позив државног органа, од органа на чији се позив запослени одазвао, ако законом није друкчије одређено.

Накнада плате за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад

Члан 28.

Запослени има право на накнаду плате за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана (привремена спреченост за рад), и то:

- 1) у висини 65% основне плате за месец у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити мања од минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада;
- 2) у висини 100% основне плате за месец у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити мања од минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, ако је спреченост за рад проузрокована повредом на раду или професионалном болешћу.

Накнада плате нераспоређеном запосленом

Члан 29.

Запослени који је нераспоређен у складу са законом, има право на накнаду плате у периоду за који у складу са законом такву накнаду остварује, у висини 65% основне плате за месец који претходи месецу у коме је остао нераспоређен, осим ако посебним законом није дрзгачије одређено.

Накнада плате запосленом који је привремено удаљен са рада

Члан 30.

Запослени који је у складу са законом удаљен са рада има право на накнаду плате у складу са општим прописима о раду.

Накнада плате према посебним прописима

Члан 31.

Запослени има право на накнаду плате у висини утврђеној посебним прописима док је привремено спречен за рад због болести и компликација у вези са одржавањем трудноће, на породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуство са рада ради посебне неге детета или другог лица, као и одсуству са рада за време прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа или надлежног органа послодавца због необезбеђивања безбедности и заштите на раду, односно прекида рада до кога је дошло без кривице запосленог, као и у другим случајевима и у висини утврђеној у складу са законом.

Право на накнаду трошкова

Члан 32.

Запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада (у даљем тексту: накнада за превоз), за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада.

Промена места становања запосленог након заснивања радног односа, не може да утиче на увећање накнаде за превоз, без сагласности послодавца, осим ако промена места становања није последица настала премештајем, односно распоређивањем запосленог на захтев послодавца због потребе службе, односно организације рада.

Отпремнина

Члан 33.

Запослени коме престане радни однос због тога што је утврђен за вишак запослених или због протекла рока у којем је био нераспоређен у складу са законом, има право на отпремнину.

Запослени има право на отпремнину при одласку у пензију.

Доношење прописа о накнади трошкова, отпремнини и другим примањима
Члан 34.

Услове за остваривање права из чл. 32. и 33. овог закона, њихова висина и начин на који се остварују, као и право на друге накнаде трошкова који произилазе из специфичности радноправног положаја запосленог и друга примања у складу са општим прописима о раду, уређује се у складу са посебним законом.

Право на плату и накнаду трошкова за време рада у иностранству
Члан 35.

Запослени има право на плату, увећану плату, накнаду плате, накнаду трошкова и друга примања за време рада у иностранству на који је упућен од стране послодавца, у складу са законом.

Право на накнаду за рад у посебним телима
Члан 36.

Запослени који поред послова свог радног места учествује у раду комисија, одбора, савета и других сталних и привремених радних тела у јавном сектору, може да оствари накнаду за рад, ако је исплата такве накнаде прописана законом, односно другим прописом.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење подзаконских аката
Члан 37.

Акти из чл. 10. и 12. овог закона донеће се у року од 90 дана од дана почетка примене овог закона.

Акт из члана 8. овог закона донеће се у року од 6 месеци од дана почетка примене овог закона.

Обавеза усклађивања коефицијената у прописима којима се уређује висина плате са овим законом
Члан 38.

У циљу постизања упоредивости плата у јавном сектору, висина коефицијената за обрачун и исплату плата за запослене којима, у складу са прописима који су важили на дан ступања на снагу овог закона, основуцу утврђује Влада, измениће се у року од 90 дана од почетка примене овог закона применом основице за обрачун и исплату плате за државне службенике и намештенике утврђене прописом о буџету за 2016. годину.

Измена коефицијента из става 1. овог члана извршиће се тако да износ основне плате запосленог након измене висине коефицијента одговара износу основне плате на коју је запослени имао право до измене коефицијента.

До доношења прописа из става 1. овог члана на обрачун и исплату плата запослених примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Даном ступања на снагу прописа из става 1. овог члана престаје да се примењује основица за обрачун и исплату плате која је утврђена актом Владе.

Изузетно од става 1. овог члана, професионални припадници Војске Србије који оставрују право на плату у складу са посебним законом, као и запослени који на дан ступања на снагу овог закона остварују право на плату, односно зараду у складу са актима донетим на основу општих прописа о раду, настављају да примењују наведене акте до доношења закона којима се уређује висина њихове плате у складу са одредбама овог закона.

Усаглашавање посебних закона

Члан 39.

У року од једне године од дана почетка примене овог закона донеће се, у складу са одредбама овог закона, закони којима се уређују плате и друга примања запослених у: јавним службама; државним органима и органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и јавним агенцијама и другим органима и организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

У року од две године од дана почетка примене овог закона ускладиће се са одредбама овог закона, закони којима се уређују плате и друга примања полицијских службеника, професионалних припадника Војске Србије и запослених у органима у чијем су делокругу безбедоносни и обавештајни послови.

У року из става 1. овог члана ускладиће се са одредбом члана 36. овог закона сви закони, односно други прописи којима се уређује рад комисија, одбора, савета и других сталних и привремених радних тела у јавном сектору.

Ступање на снагу закона

Члан 40.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се почев од ступања на снагу прописа из члана 39. овог закона, изузев одредаба чл. 37-39. овог закона које се примењују од 1. марта 2016. године.